

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler: Kristiansen

Dir. linje: 2293 9884

Vår ref.: Arkivnr.:
2002/02399 AKR 371.2

Deres ref.: Dato:
02/1056 FM CBe 8. mai 2003

Direktiv 2002/13/EF om solvensmargin i skadeforsikringsselskaper

Det vises til Finansdepartementets brev av 13. mars 2003 der Kredittilsynet bes utarbeide utkast til høringsnotat vedrørende implementeringen av Direktiv 2002/13/EF i norsk rett.

Et utkast til høringsnotat datert 5. mai 2003 følger vedlagt. Videre er følgende dokumenter vedlagt:

- Utkast til forskrift om endring av forskrift 19. mai 1995 nr. 482 om beregning av solvensmarginkrav og solvensmargin kapital for norske skadeforsikringsselskaper.
- Utkast til oppdatert forskrift 19. mai 1995 nr. 482 om beregning av solvensmarginkrav og solvensmargin kapital for norske skadeforsikringsselskaper.
- Kopier av Europaparlamentets og Rådets direktiv 2002/13/EF om endring av Rådsdirektiv 73/239/EØF hva angår krav til solvensmargin for skadeforsikringsselskaper. Både dansk og engelsk tekst er vedlagt. Etter det Kredittilsynets kjenner til foreligger det ikke en endelig norsk oversettelse av dette direktivet.

Nedenfor følger en kort oppsummering av de viktigste endringer i forhold til det gjeldende solvensmarginregelverket for skadeforsikringsselskaper, herunder en kort redegjørelse for prinsippet om minimumsharmonisering.

Minimumsharmonisering

Fra Kommisjonens side er det uttrykkelig presisert at det oppdaterte solvensmarginregelverket vil representere en minimumsharmonisering, noe som innebærer at de enkelte EU/EØS-land kan implementere strengere bestemmelser for de forsikringsselskaper som er under tilsyn av de respektive nasjonale tilsynsmyndigheter. Bakgrunnen for denne presiseringen fra Kommisjonens side er at andre sentrale deler av soliditetsregelverket/-tilsynet ikke er harmonisert innenfor EU/EØS. Dette gjelder først og fremst regelverket for forsikringstekniske avsetninger innen både skadeforsikring og livsforsikring.

KREDITTILSYNET

Postadresse:
Postboks 100 Bryn
0611 OSLO

Besøksadresse:
Østensjøveien 43
0667 OSLO

Telefon: 22 93 98 00
Telefax: 22 63 02 26
Org.nr: 840747 972

E-post: post@kredittilsynet.no
URL: www.kredittilsynet.no

De ulike problemstillinger vedrørende en ytterligere harmonisering av soliditetsregelverket utgjør for øvrig en sentral del arbeidet med videreutvikling av solvensregelverket innenfor EU/EØS – det såkalte ”Solvency II Project”.

Beregningsmetoder for solvensmarginkravet

Solvensmarginkravet for skadeforsikringsselskaper fastsettes som det høyeste av følgende tre beløp:

- Et absolutt minstekrav.
- Et beløp svarende til 16–18 prosent de opptjente premier.
- Et beløp svarende til 23–26 prosent av de gjennomsnittlige erstatningskostnader for de tre siste regnskapsår. (De syv siste regnskapsår for kredittforsikringsselskaper.)

Bestemmelsene i Direktiv 2002/13/EF omfatter justeringer av alle tre metoder for beregning av solvensmarginkravet.

Den mest markerte endringen gjelder det absolutte minstekravet, der det skal korrigeres for at man i nærmere 30 år har unnlatt å inflasjonsjustere dette kravet. Det nye minstekravet vil bli oppjustert til 3 mill. euro for skadeforsikringsselskap som tegner en eller annen form for ansvarsforsikring, og til 2 mill. euro for de øvrige selskaper. Som følge av denne oppjusteringen vil det absolutte minstekravet også bli gjeldende solvensmarginkrav for ca. 2/3 av skadeforsikringsselskapene.

Når det gjelder de to øvrige metoder (basert på hhv. opptjente premier og påløpne erstatningskostnader) vil beregningsgrunlaget bli oppjustert med 50 prosent for enkelte langhalede bransjer, herunder bl.a. Yrkesskadeforsikringer og P&I forsikringer. Denne endringen i beregningsmetodene vil først og fremst få konsekvenser for assuranseforeningene Gard og Skuld.

De øvrige justeringer av metodene for beregning av solvensmarginkravet vil på kort sikt kun ha beskjedne konsekvenser for det samlede solvensmarginkravet.

Beregning av solvensmarginkapitalen

De oppdaterte bestemmelsene i Direktiv 2002/13/EF innebærer en mer stringent inndeling av de kapitalelementer som kan inngå i solvensmarginkapitalen. I direktivet opereres det med tre hovedgrupper av kapitalelementer:

- Kapitalelementer som uansett kan medregnes i solvensmarginkapitalen.
For de norske skadeforsikringsselskaper vil dette være kjernekapitalen samt de deler av sikkerhetsavsetningene i vid forstand som kan medregnes i solvensmarginkapitalen.
- Kapitalelementer som tilsynsmyndighetene kan tillate medregnet i solvensmarginkapitalen.
For de norske skadeforsikringsselskapene vil dette være tilleggskapitalen, det vil i praksis si ansvarlig lånekapital.
- Kapitalelementer som kan medregnes på grunnlag av begrunnet søknad og eksplisitt godkjennelse gitt av tilsynsmyndigheten.
Dette vil i praksis kun omfatte de tilleggspremier som assuranseselskapene Gard og Skuld kan kalle inn fra sine medlemmer.

Denne inndelingen av kapitalelementene etter graden av kvalitet vil isolert sett ikke medføre store endringer for de norske skadeforsikringselskapene, selv om det gjennom disse direktivbestemmelsene signaliseres at den delen av solvensmarginregelverket som gjelder beregning av solvensmarginkapitalen heretter vil bli praktisert strengere.

Bestemmelsene i Direktiv 2002/13/EF medfører likevel et par viktige justeringer hva angår beregningen av skadeforsikringselskapenes solvensmarginkapital:

- De selskaper som neddiskonterer erstatningsavsetningen skal gjøre et fradrag i solvensmarginkapitalen tilsvarende diskonteringseffekten. Denne endringen i regelverket vil imidlertid kun ramme et par av de norske selskapene, siden de aller fleste skadeforsikringselskapene opplyser at de ikke neddiskonterer erstatningsavsetningen.
- En fornyet vurdering tilsier at naturskadefondet ikke lenger kan utgjøre en del av solvensmarginkapitalen. Midlene i dette fondet kan utelukkende anvendes til dekning av naturskader, og kan således ikke klassifiseres som ”lovbestemte og frie reserver som ikke tilsvarer inngåtte forpliktelser”. Det vises i denne sammenheng til instruksen for Norsk Naturskadepool. Denne presiseringen av regelverket vil for enkelte selskaper innebære en betydelig reduksjon av solvensmarginkapitalen.

Andre justeringer av regelverket

I tillegg til de ovennevnte endringer i hhv. beregningsmetodene for solvensmarginkravet og beregningen av solvensmarginkapitalen inneholder Direktiv 2002/13/EF en rekke enkeltbestemmelser som må implementeres, men som på kort sikt ikke vil ha noen direkte effekt på verken kravet eller kapitalen. Disse bestemmelsene gjelder bl.a. følgende forhold:

- Begrensingsregler hva angår den tilleggs kapital som kan medregnes i solvensmarginkapitalen.
- De prosedyrer som skal følges ved den fremtidige inflasjonsjusteringen av hhv. det absolutte minstekravet til solvensmargin og de såkalte terskelverdiene i de to forannevnte metodene for beregning av solvensmarginkravet.
- Regler for nedjustering av solvensmarginkravet i situasjoner der et selskap har stoppet nytegningen eller har erfart en betydelig reduksjon i porteføljen i løpet av det siste regnskapsåret.
- Tilsynsmyndighetenes kompetanse til å gripe inn i enkelte situasjoner, f.eks. i situasjoner der forsikringstakernes interesser kan være truet, selv om selskapet fortsatt tilfredsstillende solvensmarginkravet. Dette omfatter også kompetanse til å stille mer konkrete krav til de refinansieringsplaner som selskapet må fremlegge.

De mer konkrete krav til den refinansieringsplan som et selskap i gitte situasjoner må fremlegge, foreslås også innarbeidet som en del av kravet til den kortsiktige refinansieringsplanen et selskap må fremlegge dersom solvensmarginkapitalen faller under en tredel av solvensmarginkravet, jf. § 11 i gjeldende solvensmarginforskrift. Det kan videre diskuteres om de nevnte kravene til refinansieringsplanen også bør gjelde allerede når solvensmarginkapitalen faller under solvensmarginkravet, jf. § 10 i gjeldende solvensmarginforskrift. Det vedlagte utkastet til endringsforskrift omfatter imidlertid ikke noe forslag om endring av solvensmarginforskriftens § 10. Noe av bakgrunnen for dette er at konsekvensen av et slikt forslag vil være at distinksjonen mellom situasjonene beskrevet i de to paragrafene vil bli utvisket, og det således bør vurderes å slå sammen de to paragrafene slik at en kortsiktig refinansierings-

plan må fremlegges allerede når solvensmarginkapitalen faller under solvensmarginkravet. Dette vil i tilfelle innebære en skjerping av de gjeldende bestemmelser.

Av denne korte oppsummeringen skulle det fremgå at det samlet sett må foretas en del endringer i solvensmarginforskriftens gjeldende bestemmelser samt tilføyes enkelte nye bestemmelser.

I vedlagte utkast til høringsnotat datert 5. mai 2003 gis det i kapittel 2 en mer detaljert redegjørelse for (bakgrunnen for) de endringer som må implementeres i solvensmarginregelverket. Videre blir det i kapittel 3 gitt en oversikt over resultatene av noen konsekvensberegninger relatert til de foreslåtte regelverksendringer. I kapittel 4 gjennomgås kort de konkrete forslag til endring i solvensmarginforskriften.

Europaparlamentets og Rådets direktiv om endring av Rådsdirektiv 73/239/EØF hva angår krav til solvensmargin for skadeforsikringselskaper (Direktiv 2002/13/EF) ble som kjent fastsatt 5. mars 2002 og publisert i "The Official Journal of the European Communities" 20. mars 2002. Dette innebærer at EUs medlemsstater, samt EFTA-landene som er medlem av EØS, må implementere direktivets bestemmelser innen 20. september 2003. Videre forutsettes det at det oppdaterte regelverket benyttes ved beregning av solvensmarginkrav og solvensmarginkapital fra og med regnskapsår 2004.

Med hilsen

Sven-Henning Kjelsrud e.f.

Hanne Myre

5 vedlegg